

Promotor: prof. dr hab. Marek Żyromski

Promotor pomocniczy: prof. UAM dr hab. Szymon Ossowski

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr Dawid Kujawa

„Audiowizualna kultura uczestnictwa w dobie konwergencji i dywergencji mediów na przykładzie platformy YouTube w Polsce.”

Niniejsza dysertacja koncentruje się na analizie audiowizualnej kultury uczestnictwa w polskiej przestrzeni platformy YouTube. Rozprawa ma na celu kompleksowe przybliżenie platformy YouTube, jej historii, a przede wszystkim współczesnych wymiarów i zakresu usług jakie oferuje. Głównym zaś celem jest zbadanie i przybliżenie nowego zawodu medialnego - youtubera - oraz przedstawienie specyfiki funkcjonowania twórców internetowych w serwisie YouTube. Praca poddaje również analizie audiowizualność samą w sobie jako swoisty fenomen XXI wieku oraz postępujący rozwój technologiczny, który stał się motorem postępu sfery medialnej w tym zakresie, a tym samym dał wielu osobom możliwość wyrażania siebie w Internecie, a także podejmowania atrakcyjnych działań zarobkowych. Autor również poddaje pod refleksję pojęcia konwergencji i dywergencji, które to swoiście się ze sobą „kotłują w kotle medialnych przemian” w kontekście współczesnego środowiska przekazów medialnych. Dodatkowym aspektem, który pojawił się w trakcie przygotowywania dysertacji jest pandemia COVID-19, która to stała się bezprecedensowym okresem mającym ogromny wpływ na mnogość aspektów na świecie, w tym także na media, na YouTube i na twórców internetowych. Dlatego też autor postanowił wzbogacić badania jak i samą pracę o kontekst pandemii COVID-19, co zdaniem autora, jest istotnym i cennym rozszerzeniem niniejszej dysertacji.

Praca została podzielona na cztery rozdziały, w tym jeden czysto teoretyczny, dwa opisowe oraz ostatni - empiryczny, przedstawiający badania jakościowe przy udziale twórców internetowych funkcjonujących w obrębie platformy YouTube w Polsce. Każdy z rozdziałów został także podzielony na sześć podrozdziałów, z czego ostatni - szósty - zawsze jest podsumowaniem, gromadzącym syntetycznie informacje i zawierającym refleksje autora w danym temacie.

W rozdziale pierwszym autor podejmuje rozważania nad audiowizualnością, kulturą audiowizualną, a także przybliżona zostaje krótka historia kina oraz wynalazków wpływających na rozwój przekazów audiowizualnych. Autor przybliży również czynniki, które odcisnęły piętno na przemianach medialnych, a także na sposobie konsumpcji mediów, a następnie bierze również pod rozwagę pojęcie tak zwanych „nowych mediów” oraz przywołuje pojęcia Sieci 2.0, 3.0, czy 4.0, czym pragnie zasygnalizować wykładnicze wręcz tempo rozwoju technologii. W dalszej części przybliżone zostają pojęcia konwergencji, dywergencji oraz „kultury uczestnictwa”, które to są kluczowe w kontekście platformy YouTube.

Powyższe rozważania zapewniły podstawę teoretyczną do omówienia i przybliżenia platformy YouTube, której to poświęcony jest w pełni rozdział drugi niniejszej rozprawy doktorskiej. Autor wziął sobie za cel opisanie serwisu w sposób kompleksowy, aby ukazać jego wielopłaszczyznowość i szerokie spektrum działalności w kontekście obecnej rzeczywistości medialnej.

Trzeci rozdział skupia się na przybliżeniu głównych bohaterów dysertacji - internetowych twórców, funkcjonujących w obrębie platformy YouTube. Autor przybliży również swoistą „kulturę YouTube’a”, a także sieci partnerskie, tak zwane sieci MCN (*Multi Channel Network*). Dodatkowo trzeci rozdział skupia się na kwestiach monetyzacji w przestrzeni platformy YouTube oraz kwestiach problematycznych jak tak zwany patostreaming, dezinformacja i wszelkiego rodzaju szkodliwe treści.

Czwarta część pracy poświęcona jest autorskim badaniom internetowych twórców funkcjonujących w przestrzeni platformy YouTube w Polsce. Autor do badań podszedł bez z góry założonej tezy, jednak z mnogością pytań badawczych, na które chciał znaleźć odpowiedzi, aby zgłębić mnogość aspektów dotyczących kreowania i konsumowania zawartości serwisu YouTube. W badaniach wykorzystane zostały badania jakościowe, a dokładniej - ustrukturyzowany pogłębiony wywiad indywidualny (*IDI - Individual In-Depth Interview*).

Na koniec podsumowano wszelkie informacje na temat podejmowanych rozważań, a także w sposób syntetyczny przedstawiono wyniki badań oraz refleksje na przyszłość, a także podkreślono potrzebę dalszych badań. Tym samym autor wyraził nadzieję, iż niniejsza dysertacja stanie się przyczynkiem do dalszych badań i eksploracji tak niezwykle intrygującego, wielowymiarowego i wielopłaszczyznowego medium jakim jest YouTube.

Słowa kluczowe: YouTube, youtuber, twórca internetowy, kultura uczestnictwa, audiowizualność, konwergencja, dywergencja, nowe media, wideo, Internet, content